

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Β' ΜΕΡΟΣ

Tην αγανάκτησή του αλλά και τα ερωτηματικά του για τις πολιτικές που ακολουθούνται (ή δεν ακολουθούνται) για το φάρμακο και το φαρμακείο στην χώρα μας εκφράζει ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Συνεταιρισμών Φαρμακαποθηκών Ελλάδος (ΟΣΦΕ) και του Προριθευτικού Συνεταιρισμού Φαρμακοποιών Αττικής (ΠΡΟ.ΣΥ.ΦΑ.ΠΕ) Ανδρέας Γαλανόπουλος στο δεύτερο μέρος της συνέντευξης που παραχώρησε στον Κόσμο του Φαρμακείου.

Ο κ. Γαλανόπουλος μιλά ακόμη για τις σημαντικές πρωτοβουλίες των συνεταιριστικών φαρμακείων να προχωρίσουν στην εισαγωγή προϊόντων ιδιωτικής επικέτας, αναφέρεται στην πμερίδα με τον ΦΣΑ κάνοντας λόγο για μία «μεγάλη παρεξήγηση» και εκφράζει την εκτίμησή του για τους παράγοντες εκείνους που θα καθορίσουν το μέλλον του κλάδου.

Μιλώντας στο 11ο Pharma Point στη Θεσσαλονίκη πριν λίγες μέρες αναφερθήκατε στην πρωτοβουλία των 6000 συνεταιρισμένων φαρμακείων σας να εντάξουν 400-450 κωδικούς ιδιωτικής επικέτας (private label) στα ράφια τους μέσα στα δύο επόμενα χρόνια. Πείτε μας λίγα λόγια γι' αυτήν την κίνηση.

Αυτό βασίζεται στην απλή παρατήρηση ότι λόγω των προβλημάτων χρηματοδότησης του κράτους πρόνοιας, όπως τέθηκε τη δεκαετία του '70, από αυτό που λέγαμε σοσιαλοδημοκρατία -πόσο μάλλον σε χώρες του νότου, όπως η Ελλάδα όπου το δημοσιονομικό πρόβλημα ή ο συνδυασμός χρέους και ελλείμματος δημούρησαν όλες αυτές τις ασφυκτικές καταστάσεις· θα αυξηθούν περαιτέρω οι παρεμβάσεις τόσο στις τιμές όσο και στα περιθώρια όλων των εμπλεκομένων.

Άρα αμφισβητείται η αποδοτικότητα κεφαλαίων. Ποια είναι η λύση; Η λύση είναι να δεσμεύεις με μικρότερα κεφαλαία καλύτερες αποδοτικότητες. Ήταν πετυχαίνεται; Με οικονομίες κλίμακας. Σ' αυτήν την κατεύθυνση είναι οι κινήσεις μας.

Το δεύτερο. Για πολλά-πολλά χρόνια οι εν δυνάμει καταναλωτές μας θα έχουν μειωμένη καταναλωτική δυνατότητα μέσα από τη σύμκρυνση συντάξεων – μισθών κτλ. Επομένως θα τεθεί σε αμφισβήτηση ακόμη και το κόστος να μπαίνει κάποιος το Σάββατο σε ένα αυτοκίνητο, να κάνει κιλόμετρα, να καλάσει βενζίνη, εργατούρες για να πάει σε κάποια υπεραγορά, να βρει κάποια συμφέρουσα τιμή.

Εμείς λοιπόν έχουμε λοιπόν ένα δίκτυο με «τα φαρμακεία της γειτονιάς», όπου δίπλα στο σπίτι του καθενός – θέλουμε τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τους τομείς υγεία, υγειεινή, ομορφιά, περιποίηση να του δώσουμε τη δυνατότητα να μπορεί να προμηθευτεί ποιότητα φαρμακείου και όχι αμφισβητούμενη ποιότητα των όποιων δικτύων ευρείας κατανάλωσης σε τιμές ανάλογες των όποιων υπεραγορών. Σε αυτό ακριβώς κατευθύνεται, δηλαδή ένα focus πάνω στον κειμαζόμενο καταναλωτή, το να του δώσουμε στην επόμενη δεκτία 400-450 κωδικούς που αφορούν όλη την οικογένεια, που είναι προϊόντα καθημερινής χρήσης μέσα σ' ένα σπίτι, χωρίς να του δημιουργήσουμε προβλήματα πρόσθιασης σε θέματα υγείας ή υγειεινής και περιποίησης, λόγω τιμής. Επομένως είναι μια στρατηγική κατεύθυνση προσαρμοσμένη στις νέες συνθήκες της αγοράς μας.

Απ' όπι διάβασα μέσα σε αυτά τα προϊόντα περιλαμβάνονται και κάποια φάρμακα.

Αυτό προέκυψε μέσα από το γεγονός, ότι παρά το ότι στην βουλή δεν πέρασε το θέμα της κοινόχροπτης ονομασίας φαίνεται ότι τελικά προς τα εκεί θα πάμε. Ας μην κοροϊδεύμαστε, παρά το κούρεμα την χώρα για πολλά χρόνια θα συνεχίσει να 'χει προβλήματα χρηματοδότησης των κοινωνικών της παρεμβάσεων. Επομένως η μόνη λύση -την οποία έχουν ακολουθήσει οι δανειστές μας και δεν κατανούνται γιατί δε θα εφαρμοστεί και σ' εμάς που είμαστε

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ,
πρόεδρος του ΠΡΟ.ΣΥ.ΦΑ.ΠΕ
και της ΟΣΦΕ**

**“Μη εξηγήσιμες
όλες αυτές
οι παρεμβάσεις
στο φαρμακείο”**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΧΑΡΑΛ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟ

“Η ύπαρξη συνεταιριστικού κεφαλαίου –συνεταιρισμένων φαρμακοποιών- απεδείχθη σε ολόκληρη την Ευρώπη ότι ήταν εκείνο που αποδόμησε την προσπάθεια των μεγάλων πολυεθνικών χονδρεμπόρων να μπουν στις εθνικές αγορές. Δεν είναι τυχαίο ότι στις χώρες της νότιας Ευρώπης με 0% παρουσία στην Ελλάδα, με μόλις 9% στην Ισπανία με 10% στην Πορτογαλία, με μόλις 6% στην Ιταλία έχουμε κρατήσει απέξω τους πολυεθνικούς παίκτες. Δικαιούμαστε για λόγους δημόσια υγείας και άρα δημοσίου συμφέροντος τα του οίκου μας σε θέματα δημόσιας υγείας να τα διαχειριστούμε μόνοι μας. Και μπορούμε και θα το κάνουμε.”

οι δανειζόμενοι- είναι η κοινόχροπτη ονομασία ή έστω το δικαίωμα αντικατάστασης. Ενώψιει λοιπόν αυτών των εξελίξεων ο φαρμακευτικός κλάδος -ο συνεταιρισμένος τουλάχιστον- πρέπει να έχει προτάσεις με την ποιότητα που οι φαρμακοποιοί μας μπορούν να απαιτήσουν και να προφέρουν στη καταναλωτικό κοινό. Όχι σε τυχαίων αγορών βασικά μόρια. Οπωσδήποτε ευρωπαϊκά, οπωσδήποτε με ευρωπαϊκές προδιαγραφές, οπωσδήποτε με ευρωπαϊκή ποιότητα ευρωπαϊ-

κής φαρμακοποίας αλλά με τιμές σημικιούνται. όπως το ασφαλιστικό σύστημα θα απαιτεί για την προμήθεια τους. Συγχρόνως κοιτάμε και κάποια προϊόντα πάγκου από αυτά που έχουν ενταχθεί στην αρνητική λίστα καθώς θεωρούμε ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να μην εκμεταλλευτούμε τις οικονομίες κλίμακας που σε συνεργασία με αντίστοιχους συνεταιρισμένους συναδέλφους της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Γαλλίας της Πορτογαλίας μπορούμε να πετύχουμε. Είναι πρόβλημα Ευρώπης και το συνεταιριστικό κεφαλαιού σε πανευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να δώσει λύσεις.

‘Ηδη έχετε προκωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση....
Ναι. Ετοιμάζονται οι φάκελοι απλώς υπάρχει μια γραφειοκρατία στον δικό μας οργανισμό φαρμάκων της τάξεως 6-11 μίνων. Επομένως ευλαβούμε ότι τα πρώτα προϊόντα μας θα είναι εδώ την άνοιξη.

Το καλοκαίρι υπήρξε η διοργάνωση μας πημερίδας από κοινού με τον Φαρμακευτικό Σύλλογο Αττικής, όπου συζητήθηκε το θέμα της περαιτέρω συνεργασίας των φαρμακοποιών με τους συνεταιρισμένους συναδέλφους τους. Θα ήθελα να ρωτήσω – επειδή ακριβώς η συντριπτική πλειοψηφία των αναγνωστών μας είναι φαρμακοποίοι - γι' αυτήν την προσπάθεια.

Εκεί υπήρξε από διάφορους ανταγωνιστές μια τεράστια παρεξήγηση. Μην ξεχνάμε – ας βάλουμε λόγο τα πράγματα στην θέση τους - οι φαρμακευτικοί σύλλογοι είναι ΝΠΙΔ. Επομένως οι φαρμακευτικοί σύλλογοι ούτε επινδύσεις μπορούν να κάνουν ούτε εταιρείες μπορούν να φτιάξουν. Υπάρχει όμως ένας νόμος που λέει ότι στα πλαίσια του κάθε φαρμακευτικού συλλόγου μπορεί να υπάρχει ένας συνεταιρισμός.

Ο σύλλογος μας λοιπόν, ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Αττικής με τον πρόεδρο του τον κ. Λουράντο μού ζήτησε εν όψει των εξελίξεων ως ΠΡΟΣΥΦΑΠΕ, αν μπορώ, να καλύψω και πόσο, τις νέες ανάγκες που διαφαινόντουσαν στην αγορά με το σκάσιμο των διαφόρων ιδιωτικών φαρμακευτικών.

Εκεί λοιπόν ήταν μια συνάντηση, όπου ο σύλλογος και ο συνεταιρισμός του νομού μας παρουσίασε τις αντοχές του, την πρόταση του και μέχρι εκεί. Ήδη από αυτό έχουν προκύψει 52 νέες εγγραφές στο συνεταιρισμό μας. Σε εθελοντική βάση είναι. Όποιος επιθυμεί να επλέξει το συνεταιριστικό «ταξίδι» του το επλέγει, όποιος θέλει να παραμείνει στην επισφάλεια του ιδιωτικού χώρου, παραμείνει. Τίποτε περισσότερο από αυτό.

Πως βλέπετε τις παρεμβάσεις του υπουργείου Υγείας σε θέματα όπως για παράδειγμα είναι το ωράριο των φαρμακείων, το ποσοστό κέρδους, το άνοιγμα γενικότερα του επαγγέλματος;

Κοιτάζετε. Όλες αυτές οι παρεμβάσεις του υπουργείου, τουλάχιστον για μένα, δεν είναι εξηγήσιμες. Και δεν είμαι ένας άνθρωπος που την πολιτική προσπαθώ να την ερμηνεύω μέσω από συνομωσιολογικές λογικές. Επομένως θέματα όπως το ωράριο ή ο περιορισμός περιθωρίων του χονδρεμπόρου ή ο συζητούμενος περιορισμός των περιθωρίων του φαρμακείου δεν αποτελούν πραγματικότητες αιτίου και αιτιατού.

Θα σας παίξω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα σχετικά με αυτό που συζητάται για την περιορισμό περιθωρίων των φαρμακείων μας. Το 2000, σε επίπεδο δαπάνης φαρμάκων μέσω φαρμακείων είμαστε η πέμπτη από το τέλος κόκκινα της Ευρωπώντς. Το 2009 φτάσαμε να είμαστε η πρώτη χώρα, πάνω κι από την Ιρλανδία με 683 ευρώ ανά κεφαλή - δαπάνη μέσω φαρμακείων (έξω η νοσοκομειακή). Ωραία. Και το 2000 η εμπλοκή του φαρμάκου μίαν 23,8% περιθωρίου (profit margin) που λέει και το μηνύματον) και το 2009, 23,8% παρέμεινε. Πώς είναι δυνατόν ένα ουδέτερο στοιχείο να έπαιξε ρόλο στην «διόγκωση» της αγοράς; Εμείς το 2000, μέσα από την συνταγογράφηση του γιατρού►

αντιμετωπίζαμε το διαβήτη -και δεν το λέω τυχαία, γιατί είναι η μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών στις σύγχρονες κοινωνίες- πουλώντας ένα προϊόν που λέγεται glucose phage, το οποίο έκανε 2,30 ευρώ και βγάζει 0,57 λεπτά το κουτί. Κάποιος «γαλάζιος» και στη συνέχεια κάποιος «πράσινος» υπουργός αδειοδότησεν και τιμοδότησεν προϊόν για το διαβήτη που έκανε 130 ευρώ. Και βέβαια εμείς βγάζει 37 ευρώ το κουτί αλλά εμείς αδειοδοτήσαμε; Εμείς τιμοδοτήσαμε; Όχι! Εμείς συνταγογραφήσαμε; Όχι! Ποιά είναι η ευθύνη του φαρμακείου;

Επομένως εγκληματικές - μετά λόγου γνώσης χρησιμοποιώ αυτήν την λέξη - «γαλάζιες» και «πράσινες» πολιτικές οδήγησαν στην εκτίναξη και στην κατασπατάλη πόρων τη χώρα, και όχι μόνο στο χώρο της υγείας. Δεν μπορούμε λοιπόν -παρότι χρειάζεται όλοι να συμβάλλουμε- να εσπιάζουμε στο ότι το πρόβλημα είναι το φαρμακείο ή το περιθώριό του. Αυτή τη σπιγμή το 23,8% του περιθώριου του φαρμακείου είναι το τρίτο μικρότερο σε όλη την Ευρώπη.

Πως εξηγείτε λοιπόν αυτές τις πολιτικές;

Όταν το Ιανουάριο εκλήθην και εγώ και ο Θόδωρος Αμπατζόγλου ως πρόεδροι, των φαρμακοποιών ο Θεοδωρής και εγώ των χονδρεμπόρων στην Βουλή να μιλήσουμε για το νομοσχέδιο του κ. Λοβέρδου, η τοποθέτηση μου ήταν τέτοια που επισήμανε ότι οι εφαρμοζόμενες γραμμικές προσεγγίσεις ελέγχου των τιμών ή του περιορισμού της συνταγογράφησης είναι αδιέξοδες. Με ισχυρή βιβλιογραφία επικαλέστηκα εκεί να αντιγράψουν ένα οποιοδήποτε σύστημα ευρωπαϊκό τους αρέσει. Θέλουν το Αυστριακό; Θέλουν το Γερμανικό, Θέλουν το Ολλανδικό; Όποιο τους ταιριάζει. Δεν χρειάζεται κάθε φορά «γαλάζιο», «πράσινο» υπουργό να «ανακαλύπτουν την Αμερική». Όλα αυτά τα συστήματα είναι πιο επιτυχόμενα από το δικό μας στον έλεγχο των δαπανών. Ας εφαρμόσουν λοιπόν με αρχή, μέσον και τέλος ένα σύστημα.

Μάλιστα πολύ περισσότερο όταν τότε - πριν αναλάβει τον υπουργικό θώκο - υπάρχει ένας βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος, ο Ηλίας Μόσιαλος ο οποίος είναι αυτή τη σπιγμή ο θεωρούμενος γκουρού στα φαρμακοοικονομικά. Είναι αυτός που έχει φτιάξει το σύστημα της Αυστρίας, της Ισπανίας, της Φιλανδίας. Ωραία, πάμε λοιπόν να επανασχεδιάσουμε το θέμα της φαρμακευτικής περιθαλψης ή του συστήματος υγείας της χώρας μας κάτω από την πίεση των ελλειμμάτων και του χρέους.

Γιατί δεν τον εκμεταλλεύονται;

πίζω και αυτό με -28% και αφίνω να έρθει η υποκατάσταση με ένα προϊόν που κάνει 65 ευρώ; Αυτό λέγεται πολιτική συγκράτησης δαπανών. Κατά τα άλλα φταίνε οι χονδρεμποροί ή τα φαρμακεία ή οι ελληνικές εταιρείες; Σ' αυτά απάντηση δεν έχω πάρει.

Να επιστρέψω και πάλι στους συνεταιρισμούς των φαρμακοποιών. Η κρίση σάς δημιουργησε θέμα απώλειας θέσεων εργασίας;

Να σας πω ένα απλό. Οι πολυεθνικές εταιρείες, οι αντιπροσωπείες τους στην χώρα μας από τον Μάιο του 2010 έχουν απολύσει γύρω στα 2.500 άτομα. Εμείς ως χονδρεμπόροι ή ως φαρμακοποιοί (με 1.700 εργαζόμενους στο συνεταιριστικό χονδρεμπόριο, περίπου άλλους τόσους στο ιδιωτικό χονδρεμπόριο και περίπου 4.500 υπαλλήλους που έχουν τα φαρμακεία - σε ό,τι αφορά συνεταιριστικό κεφάλαιο και φαρμακεία) δεν έχουμε απολύσει κανέναν. Εμείς δεν θα βαθύνουμε την ύφεση

“Ο Ηλίας Μόσιαλος είναι αυτή τη σπιγμή ο θεωρούμενος γκουρού στα φαρμακοοικονομικά. Είναι αυτός που έχει φτιάξει το σύστημα της Αυστρίας, της Ισπανίας, της Φιλανδίας. Ωραία, πάμε λοιπόν να επανασχεδιάσουμε το θέμα της φαρμακευτικής περιθαλψης ή του συστήματος υγείας της χώρας μας κάτω από την πίεση των ελλειμμάτων και του χρέους.

Γιατί δεν τον εκμεταλλεύονται;”

στην χώρα μας. Δεν πρέπει να αφίσουμε σπίτια χωρίς ψωμί, χωρίς δηλαδή δυνάμει κατανάλωση. Είναι λάθος να βαθαίνει ο ύφεση στην χώρα. Χρειαζόμαστε αναπτυξιακή πολιτική.

Υπάρχει από την πλευρά σας πρόταση ώστε η κρίση να μετατραπεί σε ευκαιρία για την χώρα των συνεταιρισμών. Αυτός είναι ο στρατηγικός μας στόχος. Εμείς, μια και η ιδιοκτοίσα μας ανήκει στους ίδιους τους φαρμακοποιούς μας, έχουμε ως στόχο τα δικά μας φαρμακεία να παραμείνουν στην αγορά. Αυτό θα εξαρτηθεί από την ευελιξία που θα δεξιούμε και από την ικανότητα χρηματοδότησης των νέων μορφών δραστηριότητας.

Ελέγχουμε το 2009 το 51-52% της αγοράς, πρέπει να βρισκόμαστε σ' ένα 55-56% ήδη από τη σπιγμή και στην στρατηγικό στόχο του χώρου είναι να αποτελέσει τον βασικό διανομέα τουλάχιστον για το 60-65% της ελληνικής αγοράς.

Θα τολμούσατε να κάνετε μία εκπίμπον για το μέλλον του κλάδου; Από ποιους παράγοντες ποτεύετε ότι θα καθοριστεί;

Πρώτον, από το cash flow που διαμορφώνεται τόσο από την συμπεριφορά των τραπεζών όσο και από τις πληρωμές του ασφαλιστικού συστήματος.

Δευτέρων, από τις παρεμβάσεις σε επίπεδο τιμών, το εάν δηλαδή θα συνεχιστούν γραμμικά ή θα πάμε επιτέλους σε αυτό που οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης έχουν προσεγγίσει με αυτή τη λεγόμενη «κλιμακωτή διακείσιον ανά ομάδες τιμών φαρμάκου».

Τρίτον, από το εάν θα εφαρμοστεί επιπλέους πραγματική πλεκτρονική συνταγογράφηση γιατί αυτό το «μαραφέτι» που έχει εφαρμοστεί δεν μπορεί να αντέξει. Πόσο μάλλον τώρα και με ΙΚΑ και ΟΓΑ επάνω, κάθε μέρα παρουσιάζει προβλήματα.

Και το τέταρτο είναι τι καινούριες συγκεντρωτικές εταιρίες κεφαλαίου θα προκύψουν τόσο σε επίπεδο προμηθευτών όσο και χονδρεμπόρων.

Αν οι πολυεθνικές αποφασίσουν μαζικά να κλείσουν ποτωτικά τους όποιους κινδύνους τότε τα συμπώματα ασφυξίας στην αγορά χονδρεμπόριου και λιανεμπορίου θα επιπλέουν και θα επιπλέουν εξελίξεις. Όμως η αγορά δεν θα σταματήσει. Κάποιοι «παίκτες» θα επιβιώσουν.

Μιλάτε με τον πρόεδρο - με έχουν τιμάσει οι συνάδελφοί μου επί σειρά ετών - του ποιο χρυσό «παίκτη» από άποψη κεφαλαιακής διάθεσης. Όλα αυτά τα χρόνια ασχοληθήκαμε με το να κάνουμε πιο ισχυρό κεφαλαιακά τον όμιλο μας. Επεκταθήκαμε σε 4 περιοχές της χώρας. Ελέγχουμε σήμερα ένα 11,5% της πανελλαδικής διακίνησης προϊόντων. Ο στόχος μας είναι να ξεπεράσουμε το 13,5% την επόμενη διετία. Είμαστε ο μεγάλος παίκτης και έχουμε όλα τα εχέγγυα να εξακολουθήσουμε μα παραμείνουμε ο μεγάλος παίκτης.

Πιστεύω ότι το μέλλον θα παιχτεί στα δύκτια. Μέσα στις νέες συνθήκες της χώρας που θα είναι για πολλά χρόνια κάτω από τρομακτικούς περιορισμούς -και λόγω της

“Εμείς ως χονδρεμπόριο ως φαρμακοποιοί δεν έχουμε απολύσει κανέναν. Εμείς δεν θα βαθύνουμε την ύφεση στη χώρα μας. Δεν πρέπει να αφήσουμε σπίτια χωρίς ψωμί, χωρίς δηλαδή δυνάμει κατανάλωση. Είναι λάθος να βαθαίνει η ύφεση στη χώρα. Χρειαζόμαστε αναπτυξιακή πολιτική.”

αγοραστικής δύναμης των εν δυνάμει καταναλωτών- θα προκύψουν καινούργιες μορφές επιχειρηματικής συγκρότησης. Εμείς στρατηγικά στοχεύουμε στο να διατηρήσουμε τις μονάδες μας ως σύνολο το συνεταιριστικό κεφάλαιο και τα φαρμακεία μας -τους 6000 και τους όποιους άλλους έρθουν μαζί μας σ' αυτό το ταξίδι- μέσα στην αγορά.

Η ύπαρξη συνεταιριστικού κεφαλαίου -συνεταιρισμένων φαρμακοποιών- απεδείχθη σε ολόκληρη την Ευρώπη ότι ήταν εκείνο που αποδόμησε την προσπάθεια των μεγάλων πολυεθνικών χονδρεμπόρων να μπουν στις εθνικές αγορές. Δεν είναι τυχαίο ότι στις χώρες της νότιας Ευρώπης με 0% παρουσία στην Ελλάδα, με μόλις 9% στην Ισπανία με 10% στην Πορτογαλία, με μόλις 6% στην Ιταλία έχουμε κρατήσει απέξω τους πολυεθνικούς παίκτες. Δικαιούμαστε για λόγους δημόσιας υγείας και άρα δημοσίου συμφέροντος τα του οίκου μας σε θέματα δημόσιας υγείας να τα διαχειριστούμε μόνοι μας. Και μπορούμε και θα το κάνουμε.